

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU LABURISTIČKE STRANKE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-314/20
Sarajevo, 30.09.2021. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	3.034,35	1,22
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	12.712,00	5,12
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	232.623,63	93,66
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	248.369,98	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	5,49	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	248.375,47	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 242.728,84 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je Laburisti BiH.

Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je registrovana kod Općinskog suda u Bihaću, rješenjem broj: 017-0-RegPO-14-000001 od 14.01.2014. godine.

Sjedište stranke je u Velikoj Kladaši, Ibrahima Mrzljaka 84.

Lice ovlašteno za zastupanje Laburističke stranke Bosne i Hercegovine je Elvira Abdić Jelenović, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2019. godinu je Amir Đogić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centralni ured Laburističke stranke Bosne i Hercegovine.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Laburističke stranke Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta i priloge fizičkih lica.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine u periodu od 2014. do 2018. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem i nalazima revizora da da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava, da uspostavi potpune i tačne evidencije o rashodima, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da racionalno troši budžetska sredstva.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, utvrđeno je da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 4. stav (1)¹ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Izmijenjenim programom utroška sredstava za 2019. godinu, koji je dostavila uz godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu, politička stranka je predvidjela troškove u iznosu od 298.355,00 KM.² Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja stranka je ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 242.728,84 KM.

¹ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

² Programom utroška sredstava koji je dostavila 27.03.2019. godine politička stranka je planirala troškove u iznosu od 355.000,00 KM.

U finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, politička stranka je ostvarene troškove klasifikovala na način da isti nisu uporedivi sa kategorijama i nazivima troškova koji su predviđeni u Izmijenjenim programom utroška sredstava. Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila troškove u iznosu od 132.064,46 KM, za koje nije moguće utvrditi da li su isti planirani.

- Za troškove neproizvodnih u iznosu od 49.618,78 KM, troškove ostalog materijala u iznosu od 15.006,82 KM, troškove usluga u iznosu od 14.580,31 KM, naknade za topli obrok i regres u iznosu od 7.664,46 KM i troškove prevoza u iznosu od 300,00 KM, nije moguće utvrditi da li su planirani i u kom iznosu.
 - Stranka je troškove reprezentacije planirala u iznosu od 6.000,00 KM, a u godišnjem finansijskom izvještaju je iskazala ove troškove u iznosu od 44.894,09 KM. Istovremeno u poslovnim knjigama je evidentirala troškove reprezentacije u iznosu od 5.498,37 KM i troškove materijala za promociju stranke u iznosu od 39.385,72 KM.
 - Politička stranka je u finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama iskazala ostvarene troškove goriva u iznosu od 13.567,17 KM. U izmijenjenom Programu utroška ih je planirala skupa sa troškovima zakupa vozila, u ukupnom iznosu od 15.000,00 KM, pa nije moguće utvrditi u kom iznosu su planirani troškovi goriva.
- (2) Pored prethodno navedenog bitno je istaći i to da je stranka u Izmijenjenom Programu utroška sredstava za 2019. godinu planirala sredstva za *Prenesene obaveze* u iznosu od 10.355,00 KM i *Višak prihoda nad rashodima* u iznosu od 10.000,00 KM. Isplate obaveza iz ranijih godina ne predstavljaju trošak tekuće godine, jer su troškovi evidentirani u ranijim godinama, kada su i nastali, dok je *Višak prihoda nad rashodima* finansijski rezultat stranke.
- (3) Politička stranka je na osnovu Odluke o naknadi troškova o obnašanju funkcije predsjednika/ce Laburistička stranka Bosne i Hercegovine broj: 06-01-P/16 od 07.08.2016. godine predsjednici stranke isplatila sredstva u iznosu od 27.500,00 KM. Isplate su vršene mjesečno u iznosima od 2.500,00 KM. U pomenutoj odluci, koju je potpisala sama predsjednica stranke, navedno je da se neće vršiti mjesečni obračun troškova, te da će se mjesečne isplate sredstava evidentirati kao trošak stranke u cjelokupno isplaćenom iznosu. Na isti način, odnosno bez obračuna troškova, isplaćena su sredstva u iznosu od 13.000,00 KM za dva fizička lica, funkcionera političke stranke. Utrošak sredstava u iznosu od 40.500,00 KM, koja su isplaćena predsjednici i funkcionerima stranke, nije pravdan finansijskom dokumentacijom, te stoga nije moguće utvrditi da li su sredstva utrošena za finansiranje isključivo stranačkih aktivnosti, odnosno za ostvarivanje ciljeva političke stranke. Na pomenute isplate politička stranka je obračunala i uplatila porez i doprinose na lična primanja, u iznosu od 9.118,78 KM.
- (4) Uvidom u finansijsku dokumentaciju, utvrđeno je da je stranka izvršila plaćanje računa u ukupnom iznosu od 1.853,89 KM za nabavku: odjevnih predmeta u iznosu od 198,00 KM, poljoprivrednih alata i poljoprivrednih sjemena u vrijednosti od 217,56 KM, prehrambenih proizvoda u vrijednosti od 1.438,33 KM. Takođe, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je dana 12.06.2019. godine, zaključila ugovor sa fizičkim licem Elvisom Pehličem o kupovini 200 kg i 850 grama svježeg pilećeg mesa, te po tom osnovu isplatila sredstva u iznosu od 1.205,10 KM. Za ove nabavke nije utvrđeno da su predviđene programom utroška sredstva političke stranke. Takođe nije utvrđeno u koju svrhu su nabavke izvršene.

S obzirom da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije sačinila program utroška sredstava za 2019. godinu na način kojim bi se obezbjedila potpuna transparentnost trošenja sredstava, kao i njegova uporedba sa ostvarenim troškovima, te da je vršila isplate sredstava bez obračuna troškova i utvrđivanja u koju svrhu su ista utrošena, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 11. stav (1)³ i člana 12. stav (1)⁴ i (4)⁵ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavila tačne evidenciju o svojim rashodima i nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka - u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) U godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, politička stranka je, na obrascu 1.1 (Opći podaci o političkoj stranci - teritorijalna organizacija političke stranke), navela da ima samo Centralni ured u Velikoj Kladuši.

- Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostorija, utvrđeno je da je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine imala zaključen ugovor, broj: 076/18 od 27.11.2015. godine sa fizičkim licem Osmanom Topićem iz Cazina, ulica Čoralići - Križ 139, Grad Cazin čiji je prostor površine 40 m² koristila tokom 2019. godine.
- Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je ostvarila prihod iz budžeta Grada Cazina, što je i prijavila u svom finansijskom izvještaju.

Na osnovu navedenog, bez obzira što politička stranka u očitovanju na preliminarni izvještaj revizije navodi da nema formalno organizovanu i registrovanu jedinicu u Gradu Cazinu, te da iznajmljeni poslovni prostor koristi za obavljanje stranačkih aktivnosti (promociju stranke, održavanje sastanaka članova i simpatizera stranke, kao i održavanje sastanaka predstavnika stranke u organima izvršne vlasti), bila je obavezna u finansijskom izvještaju, u skladu sa odredbama člana 10. Pravilnika prijaviti organizacioni dio u Cazinu.

(2) Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune i tačne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni troškovi) čime je prekršila odredbe člana 22. Pravilnika.

- Politička stranka je, suprotno odredbama 22. Pravilnika, sve troškove u finansijskom izvještaju prijavila kao troškove Centralnog ureda stranke u Velikoj Kladuši.

Bez obzira što politička stranka u svom očitovanju na nalaze iz preliminarnog izvještaja revizije navodi da radi efikasnijeg praćenja kontrole rashoda, sve troškove vodi kroz

³ Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

⁴ Politička stranka vodi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁵ Do 31.3. naredne godine politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

Centralni ured stranke, bila je obavezna obezbijediti evidencije troškova po organizacionim dijelovima, iako troškove plaća sa računa Centralnog ureda.

- Politička stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije izvršila klasifikaciju troškova u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika

Stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 19.250,00 KM. Uvidom u ugovore koje je stranka zaključila sa zakupodavcima, utvrđeno je da su troškovi zakupa poslovnih prostora iznosili 18.000,00 KM. Troškovi u iznosu od 1.250,00 KM, koje je politička stranka iskazala kao zakupninu poslovnih prostora odnose se na zakupninu dvorane koju je stranka povremeno koristila, te joj je JKUP Komunalije d.o.o. Velika Kladuša faktirisalo navedeni iznos.

Troškove materijala za promociju stranke, koje je ostvarila u iznosu od 39.395,72 KM, prijavila je kao troškove reprezentacije.

Takođe, sredstva koja je isplatila predsjednici stranke u iznosu od 27.500,00 KM i dvojici funkcionera u iznosu od 13.000,00 KM, te porez i doprinose u iznosu od 9.118,78 KM politička stranka je u finansijskom izvještaju iskazala kao troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 49.618,78 KM. U skladu sa računovodstvenim propisima i odredbama člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je bila obavezna utvrditi koje troškove su napravili pomenuti funkcioneri i u kom iznosu, te ih u finansijskom izvještaju, u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika prijaviti po vrstama i u ostvarenom iznosu svakog troška pojedinačno.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Laburističkoj stranci Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstva i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o rashodima,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da sredstva iz budžeta namijenjena za finansiranje političke stranke troši racionalno i namjenski.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine se očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu. Stranka je u skladu sa odredbama iz člana 14. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka dobrovoljno otklonila neke od nedostataka. Uz očitovanje, stranka je dostavila Odluke o usvajanju izmjenjenog programa utroška sredstava za 2019. godinu, korigovani obrazac 5.2 godišnjeg finansijskog izvještaja, kopiju računa za troškove promocije od dobavljača „Color Art“ d.o.o. Fojnica u iznosu od 2.889,90 KM i

„AD Plus“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.956,24 KM i kopiju računa za zakup Gradske dvorane Velika Kladuša sa pojašnjenjima, te je time Služba za reviziju na osnovu istih, kao i argumentovanih primjedbi djelimično korigovala nalaze revizije iz Preliminarnog izvještaja.

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr. sc. Hasida Gušić